

רק אל תתרעם..

על קבלת הנהגת ה' כשלא מבינים

ספר מי השלוח ח"א - פרשת אמור

אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו. כהן נקרא העובד ה' ורואה כי כל המעשים הנעשים בעולם אינם במקרה רק בהשגחה מאת הש"י, ויודע כי רצון הש"י הוא רק להיטיב לבריות. ולאדם כזה יוכל לבוא תרעומות כי יראה איזה מעשה ממדות דינו של הקב"ה. כי האדם שנגמר בדעתו כי העולם מקרה הוא, לא יוכל לבא כ"כ לידי תרעומות כאשר יראה דבר הנהגה נגד רצונו כי יאמר מקרה הוא. אך האדם היודע כי הכל נעשה בידי שמים לזה יוכל לבוא תרעומות. ועי"ז מזהיר הקב"ה לכהנים היינו לעובדי ה', לנפש לא יטמא בעמיו, היינו שלא יהיה להם תרעומות על מדות דינו של הקב"ה כי טמא לנפש היינו תרעומות על הקב"ה. כי עיקר תרעומות המצוי בעולם נגד מדות הדין, הוא על ההפסד וההעדר הנמצא בעולם, כמבואר בזה"ק. לכן צוה הש"י אמור אל הכהנים ואמרת היא בלחישת [זוהר ויקרא פ"ח ע"ב] היינו ללחוש לעובדי ה' שלא יהיה להם תרעומות גם על מדות הדין, כי תמיד כוונת הש"י אך להיטיב, אף שינהג במדות הדין גם אז כוונתו בעומק להיטיב [א]:

והמקלל אף שתחילת כוונתו היתה לשם שמים שרצה שיהיה נטוע במחנה ישראל, לפי שהיה איש ישראלי מצד אמו עי"ז היה לו כוונה טובה, רק התרעומות שהיה לו אחר שנתרחק, היה מצד שהיה איש מצרי, כי איש ישראל אחר שלבו דבוק בהש"י וכוונתו לש"ש, אף אם הש"י ידחה אותו מאיזה טובה, בזה עצמו יקרא עובד ה' במה שמרחיק עצמו על פי רצון הש"י ויזכה לטובה גדולה, כגון בעל מום מזרע אהרן, בזה עצמו היה זוכה לטובה גדולה במה שהרחיק עצמו מהעבודה [טו], אך מי שאין שורשו וגזעו מישראל באם ירוחק מטובה אז לא יוכל עצור רוחו ויבעט כמו דאיתא בגמ' [עבודה זרה ג']. כי לעתיד יתן להן מצות סוכה והקב"ה יוציא חמה מנרתיקה וכל אחד בועט בסוכתו ויוצא, ופריך ישראל נמי פטורין ומשני בעוטא לא מבעטי, אף כי כוונתם יהיה לקיים מצות הש"י אך באם ימניעם יבעטו, ולכן יהיה הבחינה במצות סוכה, כי מצות סוכה הוא צא מדירת קבע ושב בדירת עראי היינו שימשך האדם אחר רצון הש"י כפי רצונו יתברך ולא יתרעם באם הקב"ה ימניעו אף מלעשות מצותיו, שמאחר שזה רצון הש"י יקיים גם עתה מצותיו במה שפירש עצמו, ומי שמבעט כאשר ימנע מן המצוה, מוכח שגם קודם כשרצה לקיים מצות ה' גם אז לא היתה כוונתו לשם שמים, וזה צוה הש"י כאן הוצא את המקלל היינו הגם שרצונו לקבוע אהלו במחנה ישראל גם אז לא היתה כוונתו לש"ש

ועי"ז נסמך לפ' סוכה פ' מגורה היינו שהש"י יאיר עיני האדם ויראה כי הש"י הוא המנהיג, גם פרשת לחם הפנים שרומז על אהבת הש"י לישראל היינו [חגיגה כ"ו ע"ב] ראו חבתכם שכל מה שהש"י עושה הוא רק לטובת ישראל, אך מי שאין שורשו וגזעו מישראל מוכרח להוציא תרעומות על הש"י ולא יוכל לעצור רוחו רק להוציאו על שפתו, כמו שמבואר בפ' מקלל ובישראל לא נמצא שום תרעומות כי יודעים שהכל לטובתם:

בהסדרה הזאת יש ה' פרשיות עד פרשות המועדות, והם נגד ה' מיני תרעומות שיוכל להמצא בלב האדם על מדותיו של הקב"ה, הפרשה הראשונה היא מנפשות מת, הוא נגד תרעומות שיש בלב האדם על המיתה וההעדר המצוי בעולם, ופרשה השנית היא מבעל מום שיוכל להמצא בלבו תרעומות על מדותיו של הקב"ה אחר אשר התנטע בגזע אהרן והיה ראוי להקריב לה' ולעבוד אותו, למה ברא בו מום שימנע אותו מזה

הקדושה, כי קדושת כהן העובד אין לשער, כמו שנראה שצוה לנו הש"י אכילת מצות כמה קדושה יש בזה האכילה, וכל שכן אכילת קדשי שמים, כמו שמצינו בגמ' [פסחים נ"ז]. שצווחה העזרה יכנס וימלא כריסו מקדשי שמים, נראה מזה איך יקר הוא בעיני ה' אכילת קדשים, וכ"ש הכהן העובד כמה קדושה ימצא בו בעבודתו לה', ולזה כאשר ימצא מום בכהן יוכל להמצא בו תרעומות, כי אחרי גם אכילת קדשים הותרה לו, אך מעבודת הש"י הוא מרוחק. ופרשה השלישית היא מכהן שנטמא, כי בטח הכהן שהיה מוכן לעבוד את ה' היה משמר עצמו קודם לכן וזיכך את לבו כפי יכולתו שלא יארע לו שום תקלה אף במחשבתו, וכ"ש מטומאת הגוף, ואח"כ אירע לו דבר שירוחק על ידה מעבודת הש"י ומאכילת קדשים וגדלה צעקתו מדוע לא עזר לו הש"י שלא יהיה מרוחק מעבודתו. ופרשה הרביעית הוא ממומי קרבן שיש צעקה בלב בעליו מדוע ינחיל לו הש"י טוב ורכוש כזה שלא יוכל להקריבו אליו. ופרשה החמישית הוא מזבח תודה שנאמר בה ביום ההוא יאכל, היינו שהאדם מחויב לתת הודאה על לשעבר ולצעוק על להבא שלא יבטח על יום מחר רק שיהיה תמיד בתפלה וביראה, ועל ידי זה נאסר להותיר ממנו ליום שני וימצא צעקה בלבבות בני האדם, מדוע לא יתן להם הש"י מבטח עוז שיוכלו לעשות כל דבריהם בבטחון שהש"י יעזרם, וע"ז אמר דוד המלך ע"ה [תהלים צ"ב] במזמור שיר ליום השבת היינו [תמיד ל"ג ע"ב] לעתיד ליום שכלו שבת טוב להודות לה', היינו שהקב"ה יורה בינה לישראל ויבינם כי כל הדברים לא היו רק למען יוטב לאדם, וע"ז נאמר ולזמר לשמך עליון כי במקום שהש"י ינהג למעלה משכל האדם אז יקרא עליון. ונגד החמשה פרשיות נתן להם לישראל חמשה פרשיות מועדות והם תקופות לאדם והרחבות דעתו לבל ימצא בו שום תרעומות. וניתן להם נגד פרשה ראשונה פרשת פסח, כי פסח הוא התחלת הארה שהש"י הוא הנותן חיים לישראל. ושבעות הוא נגד פרשת בעל מום כי במתן תורה נתרפאו כל בעלי מומין ושבעות יורה כי הש"י ירפא הכל שיהיה לטוב. וראש השנה הוא נגד פרשת טמא, כי טמא הוא עצבות כמבואר [לעיל ד"ה אמור ב'] וע"ז הוא בר"ה מצות תקיעות שופר שלא יבא לאדם שמועה שיגיע לו ממנה עצבות. ויום הכפורים הוא נגד מומי הקרבן כי בעת שישראל עוזבים כל טובות והנאות עוה"ז כדי לקיים רצון הש"י, אז יבא כח וחיזוק לכל הטובות והרכוש שלהם. ונגד תודה היינו שהאדם צריך להיות תמיד ביראה, נגד זה ניתן להם מצות סוכה היינו שהש"י יגין על האדם ויקיף אותו, וחג הסוכות נקרא זמן שמחתנו היינו שהש"י יתן שמחה לאדם בהבטחתו שלא יעזוב אותו: